

PERSBERICHT

Kunstenbond wil behoud van de zelfstandigenaftrek

Met de verkiezingen komen de meningen. Nu de uitslag bekend is moeten er afspraken worden gemaakt. Arbeidsmarkt en belastingen zijn belangrijke thema's. En dan gaat het heel snel over de zelfstandigenaftrek. De Kunstenbond roept op tot behoud van de zelfstandigenaftrek.

Sinds wanneer bestaat de zelfstandigenaftrek?

In de jaren '70 van de vorige eeuw komt de zelfstandigenaftrek op via een aantal tijdelijke regelingen. In 1983 wordt de zelfstandigenaftrek permanent ingevoerd. Bij de laatste grote herziening van ons belastingstelsel in 2001 is de zelfstandigenaftrek onomstreden. De regeling wordt ongewijzigd voortgezet.

Waarvoor is zelfstandigenaftrek ingevoerd?

De zelfstandigenaftrek zou besteed moeten worden aan pensioen of arbeidsongeschiktheid hoor je nu. Maar was dat de bedoeling? Nee dus. De gedachte achter de tijdelijke regelingen was steun voor ondernemers: ruimte om te groeien en investeren, maar ook om ervoor te zorgen dat kleine ondernemers niet kopje onder zouden gaan. In 1983 werd bij permanente invoering het bijzondere karakter van winstinkomen (het is fundamenteel geen salaris) erkend. De zelfstandigenaftrek is bedoeld voor ondernemers om te kunnen consumeren, investeren en te reserveren.

De zzp'er is een ondernemer

De zzp'er (handelend voor eigen rekening en risico) wordt voor de inkomstenbelasting gezien als ondernemer. En vergeleken met andere ondernemers die vanuit een b.v. opereren (handelend voor rekening van een rechtspersoon). Niet voor niets ligt er een koppeling met de vennootschapsbelasting. De zelfstandigenaftrek zorgt voor draagkracht bij kleine ondernemers, de MKB-winstvrijstelling voorkomt al te grote verschillen tussen ondernemers die met dan wel zonder rechtspersoonlijkheid ondernemen.

De zzp'er is een werknemer

Op de arbeidsmarkt vervaagt het onderscheid tussen zzp'ers en werknemers. Zelfstandigen verrichten meer dan ooit werk dat vroeger nagenoeg uitsluitend in loondienst werd verricht. Zzp'ers en werknemers concurreren met elkaar. Dat zet zelfstandigenaftrek onder druk. Werkgevers en opdrachtgevers kunnen op basis hun dominante marktpositie zzp'ers en werknemers tegen elkaar uitspelen. Veel zzp'ers krijgen nu veel te lage tarieven en worden dus oneerlijk beloond. De beste manier om hun positie te verbeteren is om hogere tarieven af te dwingen. De verandering moet dus vooral komen van de opdrachtgevers en de werkgevers. Maar ook overheden hebben hun verantwoordelijkheden.

Afschaffing zelfstandigenaftrek leidt tot armoede

De redenering is vaak dat afschaffing van de zelfstandigenaftrek ervoor zorgt dat mensen weer in loondienst gaan werken. De Kunstenbond vindt dat een totaal verkeerde aanpak. Voor veel beeldend kunstenaars, acteurs, designers, musici en andere creatieven is er vaak helemaal geen baan als alternatief: het waren, zijn en blijven zelfstandige beroepsbeoefenaars. In dit scenario worden de risico's bij de zzp'ers neergelegd, hun inkomens worden gekort, banen en garanties zijn er niet. Daarmee wordt de afhankelijkheid van werkgevers en opdrachtgevers alleen maar groter. Het vergroot de ongelijkheid. Er dreigt een enorme armoedeval. En een grote verschaling, kleinschalig ondernemerschap heeft een enorme maatschappelijke meerwaarde.

Verbeter tarieven en de onderhandelingsmacht van zzp'ers

Wat er nodig is voor een gezonde arbeidsmarkt is een eerlijkere prijs voor arbeid. Zoals afspraken in cao's over loon en tarieven. Daarmee pak je de oneerlijke concurrentie tussen werknemers en zzp'ers aan. Zoals richtlijnen en afspraken over minimumvergoedingen, ook voor zelfstandigen moet er een bodem liggen. De Kunstenbond vindt dat zzp'ers collectief moeten kunnen onderhandelen over hun tarieven. Voor een level playing field en een gezonde arbeidsmarkt moet de ongelijkwaardige onderhandelingspositie bij opdrachtgevers veranderen. Dat vereist overheidsingrijpen, maar ook betere zelforganisatie van zzp'ers en werknemers in vakbonden zoals de Kunstenbond. Samen sta je sterker.

Conclusie: behoud de zelfstandigenaftrek!

Deze boodschap zal de Kunstenbond gaan overbrengen aan de informateur.